

Број/Број: 4/1-50-1-149-4/04

Сарајево/Сарајево: 30.03.2004. године

ЗАПИСНИК

Са четврте сједнице Заједничке комисије Парламентарне скупштине БиХ за одбрамбену и безбједносну политику и надзор над радом одбрамбених и безбједносних структура на нивоу БиХ.

Сједница је одржана 30.03. 2004. године, у времену од 11,00 до 15,00 сати.

Сједници су присуствовали чланови Заједничке комисије: Зоран Спасојевић, Сеада Палаврић, Шефик Џаферовић, Адем Хускић, Момчило Новаковић, Винко Зорић, Осман Брка, Халид Гењац, Бошко Шилеговић, Бранко Зрно, Анто Спајић и Мирко Благојевић.

Сједници су присуствовали гости: Никола Радовановић, министар одбране БиХ са замјеницима Марином Пендеш и мр.Енесом Бећирбашићем, као и представници ОХР-а и ОСЦЕ-а, Јохн Древиенкиевич, војни савјетник Високог представника за БиХ, Ханс Одентал, Анитра Јанкевица, Цристиан Хаупт, Дарио Шикуљак, Елведина Вражалица, Малик Тановић. Из Парламента ФБиХ присуствовали су експерти за помоћ у раду комисија за одбрану Енес Зукановић и Невен Казазовић.

Поред наведених, сједници је присуствовала и Драгица Хинић, привремени секретар Комисије.

Сједницом је председавао Зоран Спасојевић.

За расправу на сједници предложен је слиједећи

ДНЕВНИ РЕД:

1. Представљање министра и замјеника министра одбране БиХ (министар и замјеници министра одбране БиХ);
2. Информисање о стању у области реформе одбране у БиХ (Извјестиоци: министар одбране БиХ и генерал Јохн Древиенкиевич-ОСЦЕ);
3. Информација о учешћу БиХ у Мировној мисији у Ираку (Извјестиоци: представник Предсједништва БиХ, министар одбране БиХ);
4. Информација о пројекту запошљавања експерта за рад у Заједничкој комисији (Извјестилац: представник ОСЦЕ-а) и
5. Разно:
 - а) Коначна редакција текста Закона о обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ.

Чланови Комисије једногласно су усвојили дневни ред.

Ад.1. Представљање министра и замјеника министра одбране БиХ

Предсједавајући Заједничке комисије захвалио се министру одбране и његовим замјеницима на присуству, изражавајући наду да је то показатељ будуће међусобне добре сарадње. Потом је дао ријеч именованим.

Никола Радовановић, министар одбране БиХ, изражавајући задовољство позивом за ову сједницу, захвалио се присутнима и истакнуо да је Комисији достављен материјал који између осталог садржи његову као и биографије замјеника. Стога је мишљења да не треба посебно информисати о томе, уз наглашавање да су сво троје прошли одговарајуће провјере, као и провјеру извршену код ОХР-а, тако да имају потребан кредибилитет за рад.

Енес Бећирбашић је истакнуо чињеницу да је са министром одбране остварио добру сарадњу и у претходном периоду, обзиром да су радили у Комисији за реформу одбране, Комисији за изградњу мјера повјерења, као и Комисији за субрегионалну контролу наоружања. Даље је информисао о три основне улоге оружаних снага и то улози заштите суверенитета и интегритета БиХ, улози помоћи цивилним структурама у случају несрећа, те улози везаној за учешће оружаних снага у међународним мисијама мира.

Марина Пендеш, замјеник министра одбране, такође се захвалила на позиву и укратко представила.

Након њиховог представљања чланови Комисије су такођер захвалили именованим на њиховом одазиву и присуству овој сједници, те постављали одређена питања.

Шефик Џаферовић је нагласио улогу Заједничке комисије као новог радног тијела Парламента, које је формирано на демократским стандардима са циљем успоставе демократске контроле у области одбране. Истакнуо је потребу за интензивнијом и чвршћом сарадњом Комисије са Министарством одбране, нарочито у наредним мјесецима до одржавања самита НАТО-а у Истамбулу.

Зоран Спасојевић је поставио питање о подјели надлежности између министра и његових замјеника, на које је **Никола Радовановић** дао одговор. Он је нагласио да је постојећим Законом о одбрани БиХ утврђена њихова надлежност, што обухвата велику групу послова. При томе истиче основне групе послова и то послове политике и планова, те послове везане за питање ресурса. Сваки замјеник је надлежан за једну групу тих послова, али примјењујући и други закон у Министарству, и то Закон о управи, гдје нема посебног разграничења надлежности, настоје се помирити та два закона, тако да министар и замјеници учествују заједнички у доношењу одлука. Не постоји такође, први и други замјеник, тако да они имају исти статус.

Бошко Шилеговић, **Халид Гењац**, **Осман Брка** и **Мирко Благојевић** истакнули су све претходне проблеме који су се појављивали у реформи области одбране, изражавајући задовољство садашњим стадијем постигнутог, са надом да ће се убудуће радити више у интересу свих грађана БиХ.

Адем Хускић поставио је питање министру одбране о његовом личном виђењу оружаних снага и цијеле области одбране по окончању мандата, на што је министар дао одговор у оквиру друге тачке дневног реда.

Момчило Новаковић, иако је сагласан са мишљењима претходника, поставио је као прелиминарно питање испуњавања законских услова за именовање г-дина Бећирбашића. Наглашавајући своју дилему коју је имао и приликом засједања Дома када се расправљало ово питање, навео је да још увијек није добио званичну документовану информацију о том питању које је постављено предсједавајућем Вијећа министара БиХ, г-дину Аднану Терзићу. Обзиром да он има другачије податке о постојању услова од оних које је изложио г-дин Терзић, мишљења је да је ово питање остало неразјашњено, те да је често тема разних медијских шпекулација. Стога је предложио да се до наредне сједнице Комисије, добије званична информација и валидан документ којим се то доказује, да г-дин Бећирбашић испуњава услов за именовање, који се односи на рад у цивилним структурама у трајању од три године прије именовања, што су чланови Комисије потом прихватили.

Ад.2. Информисање о стању у области реформе одбране у БиХ

У улози извјестиоца о овој тачки дневног реда нашли су се министар одбране, те г-да Ханс Одентал и генерал Јохн Древиенкиевич.

Никола Радовановић је прво одговорио на претходно питање Адема Хускића о његовом виђењу резултата рада на крају мандата. Истакнуо је да он себе сматра менаџером који ради у оквиру закона у датом скраћеном мандату од нешто више од двије године. Мишљења је да право на визије резултата имају политички лидери, а да се менаџери морају постарати да обаве посао на најбољи могући начин. Лично мисли да би у периоду овог мандата био задовољан завршетком процеса успоставе потребних структура одбране на нивоу БиХ, уз пуну рационалност, те потребну опремљеност и задовољавајућим стандардом живота припадника оружаних снага. Било би добро такође, да област одбране не буде медијска мета након истека мандата, да БиХ уђе у «Партнерство за мир», те да буде боље представљена у Бриселу.

Након овог одговора, изложио је тренутно стање у области реформе одбране, наводећи да је члановима Комисије достављен Извјештај о стању провођења реформи у области одбране, који ће бити уручен и секретару НАТО-а. Из Извјештаја се требају уочити кораци у напретку реформе, а ради добијања позитивног мишљења прије самита у Истанбулу. Овај Извјештај садржи неколико области. Прва област односи се на обавезе везане за законодавство, гдје су начињени највећи помаци. Држава БиХ је ту испунила своје обавезе, док ентитети дјеломично касне у испуњавању своје обавезе.

Друга област везана је за кадровско попуњавање Министарства одбране БиХ, гдје су именовани министар и замјеници министра, а у току је процес предлагања челних лица у Главном штабу, Оперативној команди и Министарству одбране, а потом ће услједити и попуњавање осталим људством. Неопходан корак у том правцу је и доношење Правилника о унутрашњој организацији Министарства одбране, гдје је поступак у току. Приоритет је попуњавање ових институција људством у проценту од 65%. У оквиру ових институција дио лица бит ће искључиво административни радници који ће се примати по конкурс, одређени број лица који су државни службеници примат ће се такође путем конкурса преко Агенције за државну службу, док ће један број лица бити примљено на основу трансфера из ентитета. Сва ова лица морају испуњавати одређене услове.

Слиједећа значајна област обрађена Извјештајем је област преструктурирања оружаних снага, како би се створиле функционалне оружане снаге, у складу са НАТО стандардима. То ће сигурно довести до смањења људства у оружаним снагама.

Даље је нагласио потребу успостављања квалитетних односа Министарства одбране са осталим институцијама, а један од почетних доказа добре сарадње је и сама сједница ове Комисије.

Потом је дао кратак осврт на Одлуку Предсједништва БиХ о структури и величини оружаних снага БиХ. Најзначајје у тој одлуци је смањење броја резервног састава тзв. «ратних војски», са 240.000 на 50.000, уз обавезу Министарства одбране БиХ и ентитетских министарства да се тај задатак оконча до 30.05.2004. године.

У односу на Приједлог буџета, истакнуо је да предвиђени износ од 4.900.000 КМ, са којим они већ могу располагати, неће бити највјероватније довољан и да ће се појавити потреба за ребалансом.

На крају је информисао о предстојећем састанку министара одбране земаља Југоисточне Европе у Сарајеву, што ће такође допринијети угледу БиХ у процесу прикључења «Партнерству за мир».

Ханс Одентал је истакнуо историјски значај сједнице Комисије у овом саставу, уз наду да ће се убудуће ићи убрзаним корацима у демократизацији и прикључењу поменутих асоцијацијама.

Јохн Древиенкиевич је образложио документ «Кораци ка партнерству за мир», гдје је стадиј напретка у задатим реформама осјенчен одређеним бојама. Нагласио је да је документ сачињен у јануару ове године, али да се од тада није ништа значајно промијенило, јер постоје многи елементи који могу успорити процес реформе. Потребни закони усвојени су, осим четири закона који се налазе у парламентарној процедури. Он је поновио кораке који се на овом путу даље морају учинити. Треба кадровски попунити институције одбране, сачинити правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији, пружити помоћ у обуци новог особља. Осврнуо се и на Одлуку Предсједништва БиХ о структури и величини оружаних снага која предвиђа знатно смањење резервног састава са 240.000 на 50.000. Ово смањење довести ће до потребе за смањењем и уништењем дијела постојећег наоружања и муниције, при чему је нагласио заинтересованост међународне заједнице за помоћ у тој сфери. И актуелни процес смањења професионалних војних лица одвија се у тешкој економској ситуацији, уз заинтересованост ИОМ-а за помоћ у тој области. Планирани Буџет није предвидио финансирање учешћа војника БиХ у мировним мисијама у свијету одн.Ираку, тако да ће се потребна средства у висини од око 1.000.000 КМ морати обезбиједити на други начин.

По окончању њиховог излагања чланови Комисије постављали су питања на које су одговарали Никола Радовановић, Енес Бећирбашић и Јохн Древиенкиевич.

Зоран Спасојевић је био заинтересован за питање када ће бити предложени кандидати за генералске позиције, уз приједлог да се биографије тих лица доставе члановима Комисије. Даље је питао о стварном стању потреба Министарства одбране, и да ли ће те потребе бити исказане прије расправе о Буџету у Парламентарној скупштини БиХ. Слиједеће питање односило се на упућивање деминера у Ирак, односно, ко је преузео обавезу слања јединице и ко је процијенио износ потребних средстава за то. О овом питању разговарало се у оквиру 3. тачке дневног реда.

Никола Радовановић је истакнуо да је Предсједништво својом одлуком од 24.03.2004. године усвојило структуру генералских позиција, тако да ће у Команди и Штабу бити 12 генерала, а у Министарству одбране један генерал. При томе је утврђена и национална заступљеност тако да ће бити 5 Бошњака, 4 Србина и 4 Хрвата. Закључено је да се на генералске позиције не распоређују досадашњи генерали. Предсједништво је преузело обавезу да обави претходне разговоре са кандидатима за генералске позиције, а након тога обавиће се консултације у Министарству одбране, затим процедура провјере код СФОР-а и Хашког суда. Након тих провјера, приједлог кандидата би био упућен овој Комисији и Парламентарној скупштини БиХ на одобрење. Цијели процес би могао трајати око три седмице. У односу на Буџет, поновио је да су предвиђена средства већ расположива, а да се нада да би на вријеме требали доставити податке и за друга потребна средства.

Халид Гењац питао је када ће Министарство одбране бити попуњено са тражених 65% људства. Друго питање односило се на обавезу сарадње са Судом у Хагу и како ће бити третирана БиХ по том питању на самиту у Истамбулу.

Никола Радовановић мишљења је да неће бити проблема око попуњености људством на вријеме. Укупно 105 лица која требају одмах бити ангажована, биће примљена на законом утврђени начин.

Јохн Древиенкиевич осврнуо се на положај БиХ у контексту сарадње са Судом у Хагу. Мишљења је да је сарадња са Судом у Хагу неопходна, иако то питање није унесено у званичан документ као услов, и свака држава која поднесе захтјев за прикључење «Партнерству за мир» може бити различито третирана у том погледу. То је прије свега политичка одлука. Мишљења је да је БиХ начила доста позитивних корака у задње вријеме и оптимиста је у том погледу.

Осман Брка истакнуо је значај намјенске индустрије у БиХ која је запошљавала велики број радника. Питао је потом да ли се може нешто учинити у погледу форсирања те индустрије, како би се запослио одређени број људи.

Сеада Палаврић је питала да ли је могуће произвести у генерале са више звјездица лица која су претходно имала нижи чин.

Никола Радовановић је у погледу улоге намјенске индустрије истакнуо да постоји интерес одређених земаља за ту производњу, али да је основни услов за то приватизација, тако да та предузећа не буду под окриљем Министарства одбране. Други потребан услов за развој ове индустрије је сарадња са квалитетним партнерима из солидних земаља.

У односу на питање произвођења генерала са више звјездица на убрзан начин, истакнуо је да не постоје законска ограничења. При томе је нагласио да након завршетка функције на наведеним позицијама, та лица не задржавају привилегије и могу бити распоређена на ниже рангиране позиције.

Јохн Древиенкиевич је мишљења да је технологија у војној индустрији БиХ јако застарила и да је већина земаља тренутно заинтересована за тзв. «интелигентно наоружање». БиХ има производњу ловачког наоружања за што постоји заинтересованост купаца.

Након његовог излагања окончана је ова тачка дневног реда и начињена пауза од 15 минута. Наставку сједнице није присуствовао Бошко Шилегић, из оправданих разлога.

Ад.3. Информација о учешћу БиХ у Мировној мисији у Ираку

Никола Радовановић је информисао учешћу деминерске јединице БиХ у мировној мисији у Ираку. Навео је да је 13.01.2004. године предсједник САД-а упутио писмо Предсједништву БиХ којим позива БиХ на учешће у мировној мисији у Ираку. Предсједништво БиХ је 09.03.2004. године усвојило закључак о упућивању 36 припадника деминерске јединице од 01.09.2004. године, којим је обавјестило предсједника САД-а о својој намјери, те очекује повратни одговор који још увијек није достављен. О питању упућивања особља у Ирак бавила се Интерресорна група формирана одлуком Савјета министара БиХ која је сачинила и извјештај који је достављен и члановима Комисије, а о коме ће расправљати Савјет министара на својој наредној сједници.

Потом је истакнуо два аспекта овог питања. Први аспект односи се на питање законског основа за одлучивање. По Закону о одбрани БиХ Предсједништво БиХ има надлежност упућивати припаднике војске ван територије БиХ, док Парламентарна скупштина БиХ одобрава тај корак кроз парламентарну процедуру. При томе је нагласио да нема законског акта који би то питање детаљније разрадио. Стога би Савјет министара до 01.09.2004. године требао сачинити приједлог закона који би ту материју у потпуности обрадили.

Други аспект овог питања је политички аспект. Ово питање треба посматрати у контексту односа према САД-а, као и односу према групи држава Арапске лиге, што је врло осјетљиво питање. Даље, упитно је и да ли ће у наредних шест мјесеци бити спроведени избори и формирана демократска власт у Ираку, што је услов да се постојећи војни контингент замјени мировним трупима УН-а. По његовом мишљењу, министар вањских послова има више информација о ситуацији у Ираку, те је предложио да му се упути позив за наредну сједницу ове комисије. Финансирање ове активности би износило око 1.000.000 долара, а не еура, како су његови претходници раније навели. У вези са дјелатностима које требају бити предузете у међувремену, навео је да официр за везу, који тек треба бити изабран и мора испуњавати одговарајуће услове, треба бити упућен у Команду у Флориди. Ово треба услиједити по добијању одговора из САД-а. Даље, треба пронаћи 60 кандидата, од којих треба потом изабрати 36 лица која ће бити упућена у Ирак. Ова лица након тога, морају проћи програм провјере и оспособљавања.

Након његовог излагања чланови Комисије постављали су одређена питања, на које је министар одговарао.

Бранко Зрно изразио је жаљење што сједници не присуствује представник Предсједништва БиХ, које има више информација о овом питању. При томе је упитао да ли је могуће овако значајну одлуку доносити на билатералном нивоу и само од стране Предсједништва БиХ, те

да ли је планирана расправа о том питању пред Парламентарном скупштином БиХ.

Нагласио је да БиХ има интерес прикључења у ЕУ-у, о чему се мора водити рачуна.

Момчило Новаковић је такође мишљења, да је улога Парламентарне скупштине БиХ минорна и сведена само на информисање овог органа, што је погрешно. Овакве одлуке о слању трупа у мировне мисије могу имати много веће последице од оних које се у први мах виде, те не би било добро оставити у искључиву надлежност Предсједништву БиХ да их доноси. Стога ће се он залагати за јачање улоге Парламента у овим случајевима, тако да би доношење оваквих одлука било у надлежности Парламента.

Зоран Спасојевић је сагласан са мишљењем претходника.

Адем Хускић, Мирко Благојевић, Сеада Палаврић и Зоран Спасојевић мишљења су да се ово питање мора што хитније ријешити доношењем закона о упућивању војника у мировне мисије ван БиХ, за што треба задужити Савјет министара БиХ.

Шефик Џаферовић мишљења је да је постојећим законом Предсједништво БиХ, као цивилни командант оружаних снага БиХ, овлаштено донијети овакву одлуку. Уколико то буде прописано законом, одлуку ће моћи донијети и Парламентарна скупштина БиХ. Иначе, учешће јединице у Ираку изазвало је многе дилеме о којима се на овој сједници не може добити одговор због неприсуства представника Предсједништва БиХ. Ипак је мишљења да је Предсједништво било мотивисано жељом за бољом сарадњом са САД-ом, које су одиграле кључну улогу у процесу успоставе мира у БиХ, те да ће упућивање деминерске јединице која је састављена на добровољној основи, више допринијети угледу угледу БиХ него што ће произвести штете.

Никола Радовановић истакнуо је потом специфичну улогу Министарства одбране које је између Предсједништва БиХ и Парламентарне скупштине БиХ. Навео је члан 13.ц. Закона о одбрани БиХ којим је перцизирано да Предсједништво БиХ доноси одлуку о упућивању војника ван БиХ консензусом. Улога Парламента БиХ регулисана је чланом 36. којим је наведено да је њена надлежност у доношењу закона и сл., те овлаштење за употребу оружаних снага, а чланом 38. је наведено да има врховну власт у земљи. Стога би ово питање требало на одговарајући начин ријешити.

При томе је истакнуо да ће он као министар урадити свој дио посла у реализацији постојеће одлуке Предсједништва. Поново је нагласио да више информација о овом питању има Предсједништво БиХ и Министарство вањских послова.

Шефик Џаферовић је потом истакнуо да у постојећој ситуацији Министарство одбране БиХ обавља свој посао на најбољи начин. Како на овој сједници нема потпуне информације о овом питању, обзиром да истој не присуствује представник Предсједништва БиХ, то се не би требали доносити закључци. Поново је нагласио постојећу улогу Заједничке комисије, која је радно тијело Парламента и која може само предлагати, а не и доносити одлуке.

Зоран Спасојевић сагласан је са мишљењем претходника да ова комисија може предлагати а не доносити одлуке. Како на овој сједници није било комплетне информације о овом питању, то се не могу доносити ни закључци.

Стога су се чланови Комисије сагласили да се од Предсједништва БиХ затражи комплетна информација о овом питању и тек тада донесу одговарајући закључци.

Ад.4. Информација о пројекту запошљавања експерта за рад у Заједничкој комисији

Кристијан Хаупт из ОСЦЕ-а укратко је информисао о пристиглим пријавама на конкурс за избор експерта који би помагао рад Заједничке комисије у наредне двије године. Истакнуо је да се на конкурс пријавило 19 лица, али да сви не испуњавају потребне услове. Затражио је став Комисије о питању да ли на интервју позвати само првих 10 лица или све пријављене. Како су у Комисију за избор експерта изабрани секретари домова и он, предложио је да се евентуално у рад те комисије укључе још три представника Заједничке комисије. Већина чланова Комисије нису била сагласна за овакво повећање чланова конкурсне комисије.

Шефик Џаферовић је предложио да се у рад постојеће комисије укључи и секретар Заједничке службе Ведран Хаџовић, док је Осман Брка инсистирао да се у рад Конкурсне комисије укључе три члана Заједничке комисије.

Како није постојао јединствен став о овом питању гласало се прво о приједлогу Шефика Џаферовића, који је усвојен са 9 гласова за, 1 гласом против и 1 уздржаним гласом. Усвајањем ове одлуке гласање о приједлогу Османа Брке постало је безпредметно.

Ад.5. Коначна редакција текста Закона о обавјештајно-сигурносној агенцији БиХ.

Драгица Хинић информирала је да је достављен текст Закона о обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ на коначну редакцију овој комисији, а сагласно закључку Комисије са претходне сједнице и усвојеном Извјештају Заједничке комисије од оба дома који садржи тај закључак.

Потом је истакнула приједлоге техничких исправки у одређеним члановима закона који су чланови Комисије, уз још једну предложену исправку од стране г-ђе Палаврић, једногласно прихватили како слиједи.

У члану 6. став 1. иза ријечи “података и” додаје се ријеч “остварује”, а даљи текст се граматички уређује у складу са овом измјеном.

У члану 18. став 3. ријеч “Колегиј” замјенеује се ријечју “колегији”, а даљи текст се граматички уређује у складу са овом измјеном.

У члану 27. став 2. тачка 16. ријечи “Обавјештајном одбору као и Обавјештајно-безбједносном уреду, као и Безбједносно-савјетодавној служби” замјењују се ријечима “Извршном обавјештајном одбору и Обавјештајно-безбједносно савјетодавној служби”, а остали дио текста остаје исти.

У члану 97. став 3. ријечи “Обавјештајним савјетом” замјењују се ријечима “Безбједносно-обавјештајном комисијом”.

Записник сачинила:
Драгица Хинић

Привремени предсједавајући
Заједничке комисије
Зоран Спасојевић